Daily News
Business & Finance

Fish value rises to 166bn/-

By DAILY NEWS Reporter

FISH worth 166.5bn/- were traded in the registered markets during the quarter ending September last year which is 54.4 per cent higher than 107.8bn/- in the similar quarter in 2020, driven by volume increase following favourable weather and increased use of proper fishing tools.

According to the Bank of Tanzania (BoT), Consolidated Zonal Economic Performance Report a total of 37,840 tonnes were traded in the market during the period under review compared to 17,990.7 tonnes in the corresponding quarter.

All zones recorded an increase, with Lake Zone representing 64.0 per cent of the total value of fish sold in the markets.

The Lake Zone traded a total of 23,654.4 tonnes in the quarter under review that generated 106.5bn/- compared to 5,603.5 tonnes of fish worth 60.5bn/- in the corresponding quarter 2020.

In the Southern Highlands, a total of 4,268.5 tonnes of fish were traded with a value of 15.35bn/- compared to 3,186.6 tonnes worth 13.33bn/- in a similar quarter in 2020.

For the Southern Eastern zone, a total of 4,139.5 tonnes of fish were traded in the registered markets during the quarter under review generating 22.51bn/- compared to 4,759.3 tonnes with 17.50bn/- in the previous year.

In the Dar es Salaam zone, a total of 2,880.4 tonnes of fish worth 10.56bn/- were traded in the reference period compared to 2,845.8 tonnes of fish valued at 8.36bn/- in the corresponding quarter of 2020.

The Central zone traded a total of 208.1 tonnes valued at 1.26bn/- in the third quarter of 2021 compared to 137.1 tonnes worth 633.9m/- in the corresponding quarter.

The Lake Zone traded a total of 23,654.4 tonnes in the quarter under review that generated 106.5bn/- compared to 5,603.5 tonnes of fish worth 60.5bn/- in the corresponding quarter 2020.

NSSF value grows to over 5tri/-

By DATIVA MINJA

guidelines/regulations and

BRELA calls for need to register trademarks

By DAILY NEWS Reporter

THE Business Registration and Licensing Agency (BRELA) has urged Tanzanians to register trademarks and other services so that their businesses can be easily identified in the markets.

BRELA Licence Officer, Saada Kilabula said this at the closure of the 'Kamilisha' 2022 campaign held in Dar es Salaam.

"Most customers have

Scanned with CamScanner

Wanawake kwenye mazao ya uvuvi wapewa darasa

NA SCOLASTICA MSEWA

SERIKALI kwa kushirikiana na wadau wa maendeleo wa WWF imewakabidhi wanawake wajasiriamali wa mazao ya bahari wakiwemo kinamama wauza samaki wa kukaanga mitaani na wanawake wavuvi na wafanyabiashara za mazao ya uvuvi.

Katika hatua hiyo, imewakabidhi majokofu 24 yenye thamani ya sh. milioni 48 na kuwajengea uwezo kwa mafunzo kwa lengo la kuboresha maisha na shughuli za wanawake wa ukanda wa pwani.

Katika hafla fupi ya kukabidhi majokofu hayo iliyofanyika mjini Mkuranga mkoani Pwani, Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Abdallah Ulega, anasema majokofu hayo yatapunguza upotevu wa ubora wa mazao ya uvuvi hivyo kuongeza thamani kwenye mnyororo wa thamani wa mazao ya uvuvi kwa mikoa ya Pwani, bei na kipato kwa wanawake wanaofanya biashara ya mazao ya uvuvi.

"Majokofu hayo yatasaidia kinamama wajasiriamali kuhifadhi bidhaa zao ili zisiharibike na kuwasababisha kupata hasara kwa bidhaa zao kuoza au kupata hasara kwa bidhaa zao kushusha bei ili angalau wapate kidogo," anasema Ulega.

Majokofu hayo yatasaidia kinamama wajasiriamali kuhifadhi bidhaa zao ili zisiharibike na kuwasababisha kupata hasara kwa bidhaa zao kuoza au kupata hasara kwa bidhaa zao kuzishusha bei ili angalau wapate kidogo

Mratibu wa miradi ya Pwani ya Bahari ya Hindi kwa miradi inayotekelezwa na WWF Dk. Modesta Medard, anasema wamekabidhi majokofu 24 ikiwa ni utekelezaji wa Ilani ya uchaguzi ya CCM (2020 – 2025) kwa vikundi vya wanawake wajasiriamali wa mazao ya bahari kwa mikoa ya Pwani ya Bahari ya Hindi.

ANAITAJA MIKOA HIYO KUWA NI PWANI, LINDI NA MTWARA

"Mgawanyo wa majokofu hayo kuwa ni Wilaya ya Mkuranga majokofu manne, Kibiti majokofu mawili na mjini ya boti ya uvuvi, Wilaya ya Kilwa matano, Mtwara Vijijini majokofu manne kwa ni mikakati wa kuwawezesha kinamama wajasiriamali wa bidhaa za uvuvi ili kuboresha kwa kuongeza mnyororo wa thamani ya bidhaa za wajasiriamali ili kuwakwamua kiuchumi," anasema Dk. Modesta.

Akizungumzia vikundi vya Wilaya ya Mkuranga mkoani Pwani vilivyonufaika kwa kukabidhiwa majokofu hayo kuwa ni Wanawake wa Kata ya Kisiju, Vikindu, Makamba, Mkuranga, Magawa, Shungubweni, Jukwaa la Wanawake la Wilaya ya Mkuranga na Jukwaa la Wanawake la Kata ya Mkamba.

Naye, Mratibu wa Jukwaa la kuimarisha wanawake kiuchumi la Mkoa wa Pwani, Mariamu Ulega, anamshukuru Rais Samia Suluhu Hassan kwa kinamama Mkoa wa Pwani kwa kupata majokofu hayo na amewashukuru Wizara ya Mifugo na Uvuvi kwa kuwajali wanawake wa Mkoa wa Pwani.

"Tunashukuru kwa kutujali kutuletea kuku, madume ya ng'ombe na mmetuletea majokofu," anasema Mariamu.

Kwa upande wake, Mkuu wa Wilaya ya Mkuranga, Khadija Nasir Aly, anamshukuru Rais Samia kwa jitihada zake za kusaidia na kuwaendeleza wanawake na wajasiriamali wa bidhaa za uvuvi nchini sawa na ahadi yake katika hotuba zake.

Hata hivyo, Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya ya Mkuranga, Mwantumu Mgonja, anaishukuru serikali kwa majokofu hayo na kusema imerahisishia kazi halmashauri hiyo na kwamba watawasimamia kwa ukamilifu na kuwawezesha kiuchumi.

Kwa upande wa mafunzo ya kuwajengea uwezo kinamama hao yaliyofanyika mkoani Morogoro, Kaimu Katibu Mkuu wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Emmanuel Bulayi, ameahidi kutoa ushirikiano kwa wanawake hao wajasiriamali wa mazao ya uvuvi nchini sambamba na kuendelea kutafuta miradi na fursa kwao ili wajikwamue kiuchumi.

Anasema Wizara ya Mifugo na Uvuvi kwa kushirikiana na wadau wake wa maendeleo WWF wamewajengea uwezo Jukwaa la Wanawake wanaojishughulisha na masuala ya uvuvi na biashara ya mazao ya uvuvi nchini, wachakataji wa mazao ya bahari na wafanyabiashara wa mazao ya bahari kwa kuhakikisha kinamama hao wanafanya shughuli zao kwa kuzingatia sheria na taratibu za nchi kwa kukutana na kukubaliana hao ili wajikwamue na taifa lipate mapato.

Bulayi anasema wameona kinamama ni kundi muhimu ambalo linahitaji kujengewa uwezo kwa kukutana na kuzungumza nao ili kuwafahamisha na kuhakikisha kinamama hao wanafanya shughuli zao kwa kuzingatia sheria na utaratibu uliowekwa.

Anasema kinamama wengi katika mnyororo wa thamani wa mazao ya uvuvi wanajishughulisha na shughuli za uchakataji wa mazao ya uvuvi kwa maana ya kukausha, kusafirisha na kufanya katika hali ya tofauti.

"Tumeona kinamama ni kundi maalum ambao ni muhimu kukutana nao na kuwafahamu kwani sisi Wizara tuna majukumu makuu manne kulingana na sera, jukumu la kusimamia au usimamizi wa rasilimali za uvuvi ili kuhakikisha kwamba zinavunwa na zinakuwa endelevu," anasema.

Anaongeza kuwa "Jukumu la pili ni kuwaendea wanawake kufikia maendeleo katika sekta nzima ya uvuvi katika miradi na shughuli mbalimbali za sekta. Tatu ni uwezo wenyewe wa mazao ya uvuvi, usafirishaji wa mazao hayo na uvunaji wa rasilimali za uvuvi ambapo ni jukumu la msingi katika uchumi wa mazao ya bahari."

"Jukumu la nne ni elimu kwa wadau wote, kupitia hili jukwaa tumeeleza ili kujadili ni namna gani kinamama watachangia katika haya majukumu manne," anasema Naibu Katibu Mkuu huyo.

Mwakilishi wa WWF Dk. Modesta anasema warsha hiyo ilikuwa na dhumuni la kutambulisha jukwaa la kitaifa la wanawake wanaojishughulisha na masuala ya uvuvi na biashara ya mazao ya uvuvi kwa kuwajengea uwezo kinamama kutoka mikoa ya ukanda ya Pwani.

Wengine ni wanawake kutoka mikoa ya mito na maziwa ya Tanganyika, Victoria, Ziwa Nyasa ambao walikuwa waalikwa wa kujengewa uwezo.

"Kupitia jukwaa hili kinamama wenye mitaji midogo tunataka wapate elimu ni namna gani watawezа kufanya biashara zao za mazao ya uvuvi kwa uhakika na kuongeza mitaji yao kwani kinamama wengi wamekuwa kwa kufuata namna za kufanya biashara zao kwa kufuata taratibu," anasema Dk. Modesta.

Anafafanua kuwa wengine walijikuta wakifanya hivyo biashara bila kufuata sheria hatimaye wakajikuta wakifikishwa kwenye mikondo ya sheria na kupoteza mitaji yao.

"Hivyo tumeona tukae na kinamama ambapo asilimia 40 ya kinamama nchini wanafanya shughuli za biashara za mazao ya uvuvi kwenye mnyororo wa thamani wa mazao ya uvuvi ni wafanyabiashara na wachakataji hivyo tumeona hii ni asilimia kubwa ambayo tuwape elimu ili wafanye vizuri biashara zao," anasema.

Akizungumzia Jukwaa la Wanawake wa ukanda wa Pwani kuchagua viongozi wa muda Dk. Modesta anasema uchaguzi katika jukwaa hilo ulikuwa huru na wa haki kwa kuhakikisha jukwaa hilo linakamilika kwa kupata katiba na hadi kuzinduliwa kwa kuunda timu kazi za wanawake wanaojishughulisha na masuala ya mazao ya uvuvi litaanza kwa ushirikiano na jukwaa kubwa Tanzania la TAWFA katika kuwahudumia wanawake nchini.

Mchakataji wa mazao ya uvuvi kutoka Somanga mkoani Lindi, Sijali Kipuli, anashukuru WWF kwa kuwasaidia kwa kuwajengea uwezo hadi hatua waliyofikia ya kuwa wanawake wanaojishughulisha na mazao ya uvuvi kuwa ni jambo kubwa kwani baada ya WWF kufika eneo lao Kilwa wanawake wameimarika kiuchumi kwa kuweza hata kuwa tegemeo katika familia ambapo kinamama sasa hivi wapo wanajenga na kumiliki nyumba zao wenyewe.

Mwenyekiti wa Bodi ya Wakurugenzi ya TAFIRI, Yahya Mgawe, akizungumzia kuhusu uchumi wa buluu anasema ni mwelekeo mpya kwa kubadili mwelekeo wa kutegemea kutoka uchumi wa nchi kavu peke yake na kuhamia kutegemea uchumi wa mazao ya bahari.

Mgawe anasema bahari kwenye maziwa na kwenye mito kuna uchumi na utajiri mkubwa wa karibu dola trilioni 24 ambapo hadi sasa duniani tunaweza kuzalisha trilioni tatu mpaka nne yaani dunia imepanga kutumia sekta zote za uchumi wa buluu ikiwa ni pamoja na gesi na mafuta, usafirishaji wa kwenye maji, uvunaji wa zao la mwani na mambo ya utalii.

BAADHI ya wanawake wa vikundi vya wauza samaki wa Kata za Vikindu na Shungubweni, Mkuranga mkoani Pwani wakiwa na majokofu baada ya kukabidhiwa kwa ushirikiano na serikali na wadau wa maendeleo wa WWF ambapo majokofu 24 yenye thamani ya sh. milioni 48 yalitolewa kwa mikoa ya Pwani, Lindi na Mtwara. (Picha Scolastica Msewa).

Scanned with CamScanner

und-
han-
nika.
inga
Bara-
fa za

niyo,
agua
ya
rasa
am-
ali.
giza
kuc-
edha
aa.
ele-
isha
bitia
o za

bitia
cha
kini
mba
han-

na
ha-
eka
na
hani

euri
kiri
wa
tika

wa
mu
ya
ma.

KITOWEO

Aidan Mahundi, mvuvi wa samaki katika Kijiji cha Litui wilayani Nyasa, akiuza samaki aina mbufu kwa watendaji mkoani wa Ruvuma wakiwa katika ziara ya kukagua miradi ya ujenzi wa Barabara. Samaki mmoja huuzwa kati ya Sh8,000-Sh10,000. Picha na Joyce Joliga

Scanned with CamScanner